

Wrocław, dnia 8 czerwca 2015 r.

**Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego
we współpracy z
Wydziałem Lekarskim Kształcenia Podyplomowego
Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu
ogłasza zapisy na
Studia Podyplomowe Prawa Medycznego i Bioetyki
w roku akademickim 2015/2016**

Nazwa kierunku studiów: Prawo Medyczne i Bioetyka

Kierownik studiów: dr Agata Wnukiewicz - Kozłowska

Poziom kształcenia: studia podyplomowe

Profil studiów: ogólnoakademicki

Forma prowadzenia studiów: dwusemestralne studia podyplomowe w trybie niestacjonarnym (sobota i niedziela: 2-3 zajęcia w miesiącu)

Obszar kształcenia: nauki społeczne

Adresat studiów: prawnicy, lekarze, przedstawiciele innych zawodów medycznych;

Wymagania wstępne dla kandydatów, zasady rekrutacji: Od 8 czerwca 2015 r. do 30 października 2015 r.

Zgodnie z Regulaminem studiów podyplomowych (Uchwała Nr 56/2012 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 20 czerwca 2012 r. w sprawie Regulaminu studiów Podyplomowych w Uniwersytecie Wrocławskim) na studia podyplomowe może być przyjęta osoba posiadająca dyplom ukończenia studiów wyższych (dowolnych kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich lub równorzędnych).

Kandydaci na studia podyplomowe powinni złożyć w Sekcji Studiów Doktoranckich i Innych Form Kształcenia następujące dokumenty:

- podanie o przyjęcie na studia podyplomowe wydrukowane z systemu IRK (czyli: formularz rejestracyjny ON-LINE zamieszczony na stronie www.irka.uni.wroc.pl),
- kserokopię dyplomu poświadczoną notarialnie bądź przez jednostkę przyjmującą dokumenty,
- kserokopię dowodu osobistego poświadczoną notarialnie bądź przez jednostkę przyjmującą dokumenty,
- jedną fotografię o wymiarach 35 mm x 45 mm bez nakrycia głowy, na jasnym tle, podpisaną imieniem i nazwiskiem.

Kierownik studiów podyplomowych podejmuje decyzję o przyjęciu na studia podyplomowe, określając wysokość opłaty za studia i termin zawarcia umowy, bądź o nieprzyjęciu, wskazując powody nieprzyjęcia. Uczelnia, po otrzymaniu decyzji przez słuchacza o przyjęciu na studia podyplomowe, na pierwszych zajęciach zawiera ze słuchaczem umowę w formie pisemnej dotyczącą świadczenia usług edukacyjnych.

Kwalifikacje uzyskane po ukończeniu studiów: świadectwo ukończenia studiów podyplomowych;

Zasady odpłatności: czesne 4000 zł (cztery tysiące złotych) za dwa semestry płatne zgodnie z postanowieniami umowy o świadczeniu usług edukacyjnych,

Warunki ukończenia studiów: uzyskanie zaliczeń i zdanie egzaminów określonych w programie studiów oraz terminowe wniesienie wymaganej opłaty za studia;

Wskazanie interesariuszy zewnętrznych: W ramach przygotowań do otwarcia studiów podyplomowych Prawa Medycznego i Bioetyki zostały przeprowadzone pisemne konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi. Odpowiednie pisma uzupełnione o zakładany plan studiów zostały skierowane do Uniwersytetu Medycznego, Okręgowej Izby Adwokackiej, Okręgowej Izby Radców Prawnych, Dolnośląskiej Izby Lekarskiej, dyrektorów wrocławskich szpitali. Swoje uwagi i komentarze przekazały następujące instytucje:

- a) Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu;
- b) Okręgowa Izba Adwokacka we Wrocławiu;
- c) Terenowy Rzecznik Praw Obywatelskich;
- d) Akademicki Szpital Kliniczny;

Ogólne cele kształcenia, przewidywane możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia:

Celem studiów jest pogłębienie i uzupełnienie wiedzy słuchaczy dotyczącej prawnych i etycznych aspektów prowadzenia działalności medycznej w szerokim rozumieniu. Słuchacze zostaną zapoznani z zasadami prawa medycznego, etyki medycznej i bioetyki. W szczególności program zajęć przewiduje analizę praw i obowiązków pacjenta oraz przedstawicieli innych zawodów medycznych z jednej strony i praw i obowiązków pacjenta, z drugiej strony. Ponadto słuchacze zapoznają się z problematyką odpowiedzialności prawnej (karnej, cywilnej, administracyjnej), zawodowej, pracowniczej oraz zasadami ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej. Program studiów zakłada ponadto prezentację i analizę problemów prawno-etycznych współczesnej medycyny, takich jak: transplantologia, badania kliniczne, prokreacja wspomagana oraz inżynieria genetyczna, eutanazja i stany terminalne. W związku z wysokim stopniem sformalizowania wymogów prowadzenia dokumentacji medycznej, słuchacze zostaną zaznajomieni z zasadami prowadzenia tego rodzaju dokumentacji oraz ochrony danych medycznych i sposobów prawidłowego administrowania danymi. Założeniem studiów jest przekazanie słuchaczom teoretycznej wiedzy z przedmiotów kierunkowych z równoczesnym nauczaniem posługiwania się nabytymi umiejętnościami w praktyce. W tym celu zakładana proporcja wykładów do zajęć warsztatowych wynosi: 92 godziny wykładowe i 78 godzin warsztatowych na ogólną liczbę godzin przyjętą dla studiów – 180 (w tym 10 godzin egzaminów). Absolwent Studiów Podyplomowych Prawa Medycznego i Bioetyki podniesie swoje kwalifikacje w zakresie zrozumienia prawnej i etycznej istoty wykonywania zawodów medycznych, sprawnego posługiwania się przepisami prawa i nakazami etyki w codziennej praktyce zawodowej, przestrzegania standardów wykonywania zawodu, zabezpieczenia praw i interesów obu stron w stosunku lekarz/personel medyczny – pacjent. Przedstawiciele zawodów prawniczych zaś pogłębią i uszczegółowią swoją wiedzę w wyspecjalizowanej dziedzinie prawa.

Absolwent, zgodnie z zakładanymi efektami kształcenia, rozszerzy wiedzę na temat prawa medycznego i bioetyki i ich miejsca w systemie nauk społecznych, w tym prawnych. Pozna mechanizmy tworzenia prawa w dziedzinie medycyny, biomedycyny i biotechnologii. Wiedzę z zakresu przedmiotów podstawowych uzupełni o treści specjalistyczne z innych dziedzin, takich jak np. : psychologia i informatyka.

Po ukończeniu Studiów Prawa Medycznego i Bioetyki absolwent nabeździe umiejętności istotne dla prawidłowego wykonywania zawodów medycznych i prawniczych w związku z zagadnieniami medycznymi. Przede wszystkim będzie świadomy interdyscyplinarnych i wielowymiarowych związków między zjawiskami prawnymi, a medycznymi i deontologicznymi oraz społecznymi.

Ponadto absolwent będzie posiadał umiejętność rozwiązywania problemów wymagających zastosowania szczegółowej wiedzy prawniczej i etycznej pozostającej w związku z medycyną, biomedycyną, biotechnologią i bioetyką.

W zakresie kompetencji społecznych, efektem ukończenia Studiów Podyplomowych Prawa Medycznego i Bioetyki będzie otwartość w nawiązywaniu relacji społecznych, w tym szczególnej więzi między lekarzem i pacjentem. Absolwent będzie również potrafił sprawnie pracować w grupie, mając na celu jakość wykonywanych świadczeń medycznych oraz prawnych. Wzrośnie ponadto poziom samoświadomości absolwenta co do złożoności pozycji prawa medycznego i bioetyki w systemie nauk społecznych oraz odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.

Ukończenie Studiów Podyplomowych Prawa Medycznego i Bioetyki zapewni słuchaczom prawidłowe wykonywanie dotychczasowych czynności zawodowych i spowoduje eliminację zachowań sprzecznych z wymogami prawa i etyki. To z kolei podniesie ich atrakcyjność na rynku pracy, jako specjalistów i zapewni bezpieczeństwo pracodawców. Osobom ubiegającym się o zatrudnienie na stanowiskach administracyjnych stworzy szansę zaoferowania pracodawcy profesjonalnego i odpowiedzialnego wykonywania obowiązków w zakresie np. prowadzenia dokumentacji medycznej. Prawnikom umożliwi zaś specjalizację w bardzo aktualnej i pożądanej obecnie dziedzinie, co uatrakcyjni ich pozycję na rynku pracy.

Osoby zainteresowane dalszym kształceniem będą przygotowane do udziału w specjalistycznych kursach i szkoleniach w dziedzinie prawa medycznego i bioetyki.

PROGRAM STUDIÓW

Program Studiów Podyplomowych Prawa Medycznego i Bioetyki zakłada dwa semestry nauki w trybie niestacjonarnym. Obejmuje 180 godzin zajęć, w tym 118 godziny wykładów i 62 godziny warsztatów. Ogólna liczba punktów ECTS dla przedmiotowych studiów: 60.

W pierwszym semestrze słuchacze powinni uzyskać zaliczenia z 10 przedmiotów oraz przystąpić do 1 egzaminu w formie pisemnej (zgodnie z planem studiów). W drugim semestrze słuchacze zobowiązani są uzyskać zaliczenia z 13 przedmiotów oraz przystąpić do 1 egzaminu w formie ustnej (zgodnie z planem studiów).

I SEMESTR STUDIÓW

Lp.	Nazwa przedmiotu	Forma zajęć	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	Prowadzący
1.	Pojęcie, zakres i charakterystyka prawa medycznego	wykład	4 h	Zaliczenie	2	dr Agata Wnukiewicz-Kozłowska UWr
2.	Pojęcie, zakres i charakterystyka bioetyki	wykład	4 h	Zaliczenie	2	dr Joanna Różyńska, Instytut Filozofii UW, Komitet Bioetyki PAN
3.	Prawo a etyka w medycynie	2h W + 2h war	4 h	Zaliczenie	2	dr Joanna Różyńska, Instytut Filozofii UW, Komitet Bioetyki PAN

4.	Organizacja ochrony zdrowia w Polsce i Unii Europejskiej	wykład	6 h	Zaliczenie	2	dr Katarzyna Połtyn-Zaradna UM
5.	Formy prowadzenia działalności leczniczej	wykład	6 h	Zaliczenie	2	dr Ewa Wójtowicz UWr
6.	Prawa i obowiązki lekarza oraz przedstawicieli innych zawodów medycznych – pielęgniarek, położnych, ratowników medycznych (standardy wykonywania zawodu, informacja, zgoda, tajemnica lekarska, przesłanki legalności czynności medycznych, zobowiązanie rezultatu a zobowiązanie należytej staranności, klauzula sumienia, obowiązek udzielenia pomocy)	12h W + 6h war	18 h	Egzamin	6	12 W dr Agata Wnukiewicz-Kozłowska UWr, (Prawa i obowiązki lekarza oraz przedstawicieli zawodów medycznych – kompleksowa charakterystyka) 2 war. mec. Adriana Abelec - Piątkowska (Wybrane obowiązki lekarza – praktyka procesowa), 2 war. dr Agata Wnukiewicz-Kozłowska (kazusy), 2 war. dr n.med. Witold Wnukiewicz (Prawne obowiązki lekarza od strony praktycznej) UM
7.	Prawa i obowiązki pacjenta (prawo do informacji, zgoda, prawo do poszanowania godności, prawo do intymności, tajemnica lekarska)	6h W + 6h war	12 h	Egzamin	4	6 W dr Agata Wnukiewicz-Kozłowska UWr (Prawa i obowiązki pacjenta – kompleksowa charakterystyka), 2 war. dr Agata Wnukiewicz – Kozłowska (kazusy), 2 war. mec. Aniela Łebek (Wybrane prawa pacjenta – praktyka procesowa), 2 war. dr n. med. Witold Wnukiewicz (Prawa i obowiązki pacjenta w interpretacji lekarza) UM
8.	Ochrona pacjentów szczególnie narażonych na wykorzystanie (<i>vulnerable people</i>): małoletni, ubezwłasnowolnieni, chorzy z zaburzeniami psychicznymi, kobiety ciężarne, więźniowie, żołnierze zawodowi	wykład	4 h	Zaliczenie	2	4 W dr hab. Jacek Mazurkiewicz, prof. nadzw. UWr
9.	Odpowiedzialność prawna, pracownicza i zawodowa lekarza oraz przedstawicieli innych zawodów medycznych – pielęgniarek, położnych, ratowników medycznych	12h W + 8h war	20 h	Zaliczenie	6	4 W+4 war. prof. dr hab. Joanna Haberko Uniwersytet AM w Poznaniu (Odpowiedzialność cywilna lekarza) 4 W+2 war. dr n. med. Jakub Trnka UM (odpowiedzialność zawodowa lekarza i innych przedstawicieli zawodów medycznych), 2 W + 2 war mec. Andrzej Malicki (odpowiedzialność karna), 2 W mec. Ewelina Czepil Odpowiedzialność pracownicza

10.	Prowadzenie i udostępnianie dokumentacji medycznej. Ochrona i administrowanie danymi medycznymi	4h W + 4h war	8 h	Zaliczenie	2	4 W dr n. med. Robert Susło UM, 4 war. mec. Ewelina Czepil
11.	Lekarz jako biegły sądowy	2h W + 4h war	6 h	Zaliczenie	2	2 W + 2 war. dr n. med. Jakub Trnka UM 2 war. dr Marta Rorat

Łączna liczba godzin: 92 h / 32 ECTS

II SEMESTR STUDIÓW

Lp.	Nazwa przedmiotu	Forma zajęć	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	Prowadzący
1.	Prawna i etyczna problematyka transplantacji	7h W + 4h war	11 h	Zaliczenie	2	2 W i 2 war. prof. dr hab. Dariusz Patrzalek UM Medyczo-prawne i organizacyjne uwarunkowania transplantacji, 2 war. dr n. med. Przemysław Szyber Medyczo-prawne problemy transplantacji, 3 W prof. dr hab. Joanna Haberko Prawne aspekty transplantacji, 2 W dr hab. Jarosław Barański UM Etyczne aspekty transplantacji
2.	Prawna i etyczna problematyka eksperymentów medycznych i badań klinicznych	7h W + 2h war	9 h	Zaliczenie	2	2 W i 2 war. prof. dr hab. Jan Kornafel UM Problematyka eksperymentów medycznych i badań klinicznych z perspektywy Komisji Bioetycznej, 3 W prof. dr hab. Joanna Haberko Uniwersytet w Poznaniu Prawne aspekty eksperymentów medycznych i badań klinicznych, 2 W dr hab. Jarosław Barański UM Etyczne aspekty eksperymentów medycznych i badań klinicznych

3.	Prawna i etyczna problematyka praw reprodukcyjnych i inżynierii genetycznej	6h W + 4h war	10 h	Zaliczenie	2	2 W i 2 war. dr n. med. Agnieszka Stembalska Medyczne aspekty diagnostyki genetycznej i badań prenatalnych, 2 W i 2 war. Prawne aspekty praw reprodukcyjnych i inżynierii genetycznej mgr Magdalena Kramska UWr, 2 W dr hab. Jarosław Barański UM Etyczne dylematy praw reprodukcyjnych i inżynierii genetycznej
4.	Prawna i etyczna problematyka eutanazji, stanów terminalnych i opieki paliatywnej	6h W + 2h war	8 h	Zaliczenie	2	2 W + 2 war. dr n. med. Małgorzata Niemiec Medyczno - prawne aspekty związane z eutanazją, stanami terminalnymi i opieką paliatywną 2 W dr Agata Wnukiewicz - Kozłowska UWr Prawne aspekty związane z eutanazją, stanami terminalnymi i opieką paliatywną 2 W dr hab. Jarosław Barański Etyczne aspekty związane z eutanazją, stanami terminalnymi i opieką paliatywną
5.	Błędy medyczne – systematyka, istota, konsekwencje prawne	4h W + 2h war	6 h	Zaliczenie	2	4 W dr hab. Rafał Kubiak, prof. nadzw. Uniwersytet Łódzki 2 war mec. Aniela Łebek
6.	Rozstrzyganie sporów związanych z udzielaniem świadczeń medycznych	6h W + 10h war	16 h	Egzamin	6	4 W + 8 war. mec Andrzej Malicki Rozstrzyganie sporów przed sądami powszechnymi, działalność Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych 2 W+ 2 war. mgr Aleksandra Stebel Praktyka sądów lekarskich na przykładzie Okręgowego Sądu Lekarskiego DIL
7.	Postępowanie przymusowe w medycynie – przesłanki, warunki, konsekwencje	wykład	2 h	Zaliczenie	2	2 W dr Monika Kantorska - Janiec
8.	Odmowa leczenia	wykład	2 h	Zaliczenie	2	2 W dr Monika Kantorska - Janiec
9.	Sytuacje nadzwyczajne (emergentne) w medycynie	wykład	4 h	Zaliczenie	2	4 W dr Kinga Niewińska
10.	Komunikowanie między pacjentem a lekarzem i innymi przedstawicielami zawodów medycznych	warsztaty	6 h	Zaliczenie	2	6 war. dr Agnieszka Olchowska – Kotala

11.	Polskie prawo medyczne na tle regulacji międzynarodowych i europejskich – stan <i>de lege lata</i> i postulaty <i>de lege ferenda</i>	wykład	2 h	Zaliczenie	2	2 W dr Agata Wnukiewicz - Kozłowska UW.
12.	Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w medycynie	2W + 2h war	4 h	Zaliczenie	2	2 W+ 2war. mec. Kamila Cał - Całko
13.	Bioetyka w wielkich religiach świata	wykład	6 h	Zaliczenie	2	6 W dr hab. Mirosław Sadowski, prof. nadzw. UW (Bioetyka w chrześcijaństwie, islamie, judaizmie, buddyzmie i hinduizmie)
14.	Wykład na życzenie (tematyka zaproponowana przez słuchaczy)	wykład	2h			specjalista z danej dziedziny

Łączna liczba godzin: 88 h / 28 ECTS

Ogółem ilość godzin: 180